

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

ÖVERGRIPANDE BESKRIVNING AV FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR I NYA STADGARNA

Detta dokument skickas tillsammans med förslaget på nya stadgar på remiss till alla föreningar och SCUF 2017-01-09. Remisstiden avslutas 2017-01-31 då alla svar ska vara inskickade till förbundsordförande britta.nilsson.lundmark@celiaki.se

BAKGRUND

På förbundsstämman 2015 beslutades att SCFs stadgar ska revideras. Det har varit ett långt analysarbete men nu finns ett förslag som ska remissbehandlas av läns och lokalföreningarna inom SCF samt SCUF.

Stadgeförslaget har i bifogat utkast version 0.9 tagits fram under 2016 av arbetsgruppen för stadgerevisionen, bestående av Britta Nilsson Lundmark, Jonas Gombrii, Christina Ralsgård och Anna-Maria Schröder.

Under hösten har två ordförandemöten genomförts som videokonferenser för att informera om bakgrunden och motiven till förslagen på huvudpunkterna i stadgerevisionen. Vidare presenterades en version av utkast på stadgar som sedan har skickats på remiss (till vissa utvalda experter) och diskuterats både internt och externt. Många synpunkter och kommentarer på stadgegruppens förslag har inkommit och vi tackar för dem alla.

De mest engagerade läns- och lokalföreningarna har sedan anslutits till stadgegruppen som en Referensgrupp, vilken, har tagit fram föreliggande reviderade förslag, tillsammans med stadgegruppen, i januari 2017. Referensgruppen består av läns och lokalföreningar i Dalarna, Jämtland, Skaraborg, Skåne, Södermanland, Västerbotten och Östergötland. Referensgruppen har lämnat förslag på formuleringar, värderat olika förslag och på ett mycket förtjänstfullt sätt bidragit till att vi nu kan skicka ut ett förslag (version 0.9) på nya stadgar.

Stadgeförslaget går nu på remiss till alla läns och lokalföreningar samt SCUF och även till SCFs Kansli, revisorer, Valberedningen, Jesper Lindström Licensieringsansvarig och Jenny Ryltenius chefredaktör för CeliakiForum.

Remisstiden är 2017-01-09 till 2017-01-31.

Remissvaren skickas till förbundsordföranden britta.nilsson.lundmark@celiaki.se

Frågor skickas till förbundsordföranden britta.nilsson.lundmark@celiaki.se

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

Detta är förbundsstyrelsens, stadgegruppens och referensgruppens gemensamma förslag med hänsyn taget till hittills inkomna förslag samt beslutade motioner och rekommendationer. Beslut om stadgarna tas av förbundsstämman 2017 samt 2018. Nedan följer kommentarer till stadgeförslaget.

ALLMÄNT

Nya stadgar – vi lappar och lagar inte i befintliga stadgar utan börjar om från början med helt nya formuleringar.

Språket i stadgarna har setts över och professionaliserats.

Ordningen med en **arbetsordning tas bort och relevanta delar förs in i stadgarna**. De små rutor i nuvarande stadgarna blir ”stadgar som varken är stadgar eller arbetsordning”. Stadgarna får också en **tydligare disposition** med numrerade underrubriker och layout.

ÄNDAMÅL OCH VERKSAMHET

Ändamål föreslås endast omfatta celiaki – Förbundet företräder bara celiaki, övriga diagnoser utgår. Förbundets ekonomi tillåter bara professionellt arbete med celiaki. Den absoluta majoriteten av medlemmarna har celiaki, en mycket liten del har andra diagnoser. Celiaki och de andra diagnoserna är helt olika sjukdomar, inte relaterade med varandra och har olika dignitet för den drabbade. Laktosintolerans är en sekundär sjukdom till celiaki, men det är också psoriasis, ledsjukdomar, depression osv. Vi är det enda förbundet i Europa som företräder andra diagnoser än celiaki. Astma- och allergiförbundet arbetar för soja- och mjölkproteinallergi, men inte med celiaki. Vi har påbörjat ett samarbete mellan förbunden för att underlätta för medlemmar som vill byta förbund.

Celiakiförbundet är en sammanslutning av personer och inte av föreningar. Det finns dock även föreningar som tillhör förbundet, det är de som röstar på förbundsstämman, precis som tidigare. De nuvarande läns- respektive lokalföreningarna byter benämning och kallas i stadgarna för Celiakiföreningar. Även SCUF jämföras som en sådan.

I enlighet med motion 8; 2015

Beskrivningen av verksamheten tas bort från stadgarna. Stadgarna behöver inte ange detaljerna för förbundets verksamhet, tex att vi ger ut en medlemstidning och driver en

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

hemsida. Det är endast förbundets ändamål som behöver regleras i stadgarna och det bör formuleras kort och koncist. Verksamheten, de sätt vi verkar för att uppnå ändamålen, specificeras i stället i den verksamhetsplan som förbundsstämman beslutar.

Allmänna riktlinjer – förbundsstämman respektive förbundsstyrelsen kan anta allmänna riktlinjer som blir bindande för förbundet och varje Celiakiförening, inom ramen för stadgarna. Exempel på riktlinjer är en gemensam värdegrund, uppförandekod inom sociala medier, grafisk profil, mall för revision, verksamhetsplan, finansieringsplan, rapportformulär för aktiviteter, alkoholpolicy osv. Förbundsstyrelsen kan alltså också anta allmänna riktlinjer som blir bindande för förbundet och alla Celiakiföreningar. Alla riktlinjer måste ligga inom ramen för stadgarna och förbundsstyrelsens riktlinjer måste ligga inom förbundsstämmans antagna riktlinjer.

ORGANISATION

Stadgarna anpassas till nuvarande organisation. Förbundet är juridiskt sett en ideell förening och detta bör anges uttryckligen i stadgarna. Förbundet är en organisation med två organisationsled, och Celiakiföreningarna är frikopplade organisationer (egna föreningar) som har egna stadgar, egna styrelser, egna organisationsnummer osv. Nuvarande stadgar är inte helt tydliga i denna beskrivning. Stadgarna förtydligas nu så att organisationen tydligt framgår. Stadgeöversynen föreslår att det blir ett antal organisatoriska konsekvenser som förhoppningsvis kommer förenkla och förtydliga samverkan mellan förbundet och Celiakiföreningarna.

Huvudmedlem och Familjemedlem - Fysiska medlemmar (både myndiga och omyndiga) kan vara huvudmedlemmar. Huvudmedlemmar kan anmäla närstående som familjemedlemmar. Innebörden av begreppet närstående får närmare tolkas av förbundsstämman och förbundsstyrelsen, men tanken är att det ska vara ett brett och inkluderande begrepp.

Familjemedlemmar är fullständiga medlemmar, valbara till styrelse osv, enda skillnaden är att familjemedlemmar inte får medlemstidningen.

Omyndiga personer eller personer under förvaltarenskap har rätt att bli huvudmedlemmar, men det är förmyndaren som ansvarar för medlemsavgift och andra skyldigheter gentemot förbundet. Post skickas till förmyndaren.

Motion 6; 2015

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

Celiakiföreningar – Begreppet Läns- och Lokalföreningar tas bort. L&L-föreningar kallas istället genomgående ”Celiakiföreningar”. Dessa har rätt att utse ombud som röstar på förbundsstämman. Celiakiförening är liksom nu skyldig att ha normalstadgar samt att följa allmänna direktiv från förbundsstämman och förbundsstyrelsen. Celiakiförening som bryter mot detta riskerar att uteslutas ur förbundet.

Vi ger också på detta sätt en flexibilitet att bilda olika typer av föreningar utan att geografiska vara styrande exempelvis kan olika typer av intressen förena.

Celiakiföreningar som samverkar kan sluta sig samman i en Distriktsförening, på motsvarande sätt som vissa läns och lokalföreningar är organiserade idag.

Även SCUF omfattas av begreppet Celiakiförening, med samma rättigheter och skyldigheter som övriga, dock behöver SCUF inte ha stadgar enligt normalstadgarna utan kan ha egna stadgar framtagna av SCUF.

Tvångsanslutningen tas bort, istället blir medlemskap i Celiakiföreningarna automatiskt men frivilligt. Precis som nu anmäler sig varje ny medlem sig till Förbundet. Beroende på var man bor fördelas man automatiskt ut till en Celiakiförening utifrån sitt postnummer. Medlem kan därefter byta till en annan Celiakiförening eller lämna sin Celiakiförening och bara vara medlem i Förbundet. Den som utträder ur Förbundet utträder däremot också ur Celiakiföreningen. Medlem kan inte vara med i mer än en (1) Celiakiförening.

Forskningsfonden får egna stadgar Forskningsfonden är inte en stiftelse, men fungerar i praktiken som en sådan, oberoende av Förbundet i övrigt. Forskningsfonden föreslås få egna stadgar (utan väsentliga förändringar). Ändringen är i princip en administrativ åtgärd.

MEDLEMSAVGIFTER

Celiakiföreningar och SCUF får möjlighet att ta ut egna medlemsavgifter.

Självfinansiering kan vara ett krav för att erhålla landstingsbidrag. Nuvarande stadgeformuleringar kan alltså förhindra att läns- och lokalföreningar får bidrag, genom att stadgarna säger att Förbundet ska få alla medlemsavgifter. Eftersom Celiakiföreningarna är egna föreningar bör de ha möjlighet att finansiera sig genom egna medlemsavgifter. Celiakiförening kan även besluta att inte ta ut medlemsavgift.

Medlemsbidraget kvarstår. Förbundsstämman beslutar liksom tidigare hur stor del av den del av den medlemsavgift som betalas till förbundet som ska betalas till Celiakiföreningarna och hur stor del som ska finansiera den gemensamma nationella verksamheten. I stadgarna

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

anges de kriterier som måste vara uppfyllda för att få medlemsbidrag. Kriterierna är förtydliganden och motsvarar de senaste årens praxis.

FÖRBUNDSSTÄMMAN

Hierarkin plattas ut – demokratin ökar. Alla Celiakiföreningar inom Förbundet jämställs, genom att alla Celiakiföreningar får rösträtt på förbundsstämman. Varje förening som är medlem i förbundet får delta med 2 ombud på förbundsstämman och har ytterligare en (1) röst för varje tusental medlemmar (röstantalet oförändrat). SCUF får som tidigare fyra röster.

Motion 7; 2015

Ombud - På Förbundsstämman utser varje Celiakiförening två (2) ombud var. Ombuden har olika antal röster, enligt samma principer som tidigare, alltså 1 röst per 1 000 medlemmar i föreningen man representerar, dock lägst två röster (en röst per ombud). Ombud kan lämna fullmakt till annat ombud från samma förening att rösta på förbundsstämman. Det blir alltså färre röstberättigade personer närvarande på förbundsstämman men oförändrade maktförhållanden. Detta sparar kostnader och förenklar den praktiska hanteringen av Förbundsstämman. Alla förbundsmedlemmar ges rätt att närvara och yttra sig på förbundsstämman.

Formerna för Förbundsstämman ses över. Förslaget att Förbundsstämman skulle kunna hållas som videokonferens bedöms vara för tidigt. Tekniken för att genomföra en videokonferens med så många deltagare kommer förhoppningsvis om några år men finns inte på plats ännu. Därför har detta förslag tagits bort. Det fanns med i målsättningen av stadgerevisionen.

Förbundsstämma hålls varje år. Förslaget att genomföra stämma vartannat år har fördelar men också nackdelar. Förslaget ligger därför att ordinarie förbundsstämma hålls varje år.

Kallelsetiderna kortas ner. Kallelse utfärdas senast två månader före stämman (tidigare sex månader). Detta gäller även extra förbundsstämma (tidigare 12 veckor). Anmälan om närvaro sker senast fem veckor före stämman (tidigare sju veckor).

Förbundsstämman beslutar om finansieringsplan istället för budget. I nuvarande stadgar står det att förbundsstämman beslutar om en budget men det är i praktiken en finansieringsplan för de aktiviteter/aktivitetsområden som beskrivs i verksamhetsplan. Förbundsstyrelsen beslutar i slutet av varje år om budget för närmaste räkenskapsår, och är ansvarig för ekonomin och för att budgeten hålls. Varje beslutad aktivitet/aktivitetsområde

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

ska vara kopplad till en beslutad kostnad. I praktiken är det liten skillnad mot nuvarande system.

Valberedningen får en egen paragraf i stadgarna och dess ansvar och uppgifter inför förbundsstämman förtydligas. Nomineringstiderna kortas ner för att anpassa valberedningens arbete till verkliga förhållanden.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Förtydliganden gällande beslutanderätt, företrädarätt samt jäv och relation till Celiakiföreningarna. Förbundsstyrelsen ges rätt till insyn i verksamheten för en Celiakiförening som är medlem samt rätt ta del av deras handlingar.

Förbundsstyrelsen antar budget (se ovan om förbundsstämma).

Antal ledamöter ändras till lägst fem högst nio (istället för sex), och suppleanter tillåts. Antal ledamöter i förbundsstyrelsen ska vara udda.

Högsta mandattid införs – det stadgas att en längsta mandattiden inte bör överstiga 12 år.

Motion 5; 2015

Jävsregler införs – ledamot av förbundsstyrelsen får inte vara styrelseledamot, revisor eller ledamot av valberedningen i en Celiakiförening eller Distriktsförening. Styrelseledamot får inte heller hantera ärende där ledamoten är jävig enligt sedvanliga formuleringar.

GENERALSEKRETERAREN OCH AKTIVITIETSGRUPPER

Förtydliganden. GS har rollen som Förbundets verksamhetschef och ska fullgöra de uppgifter som förbundsstyrelsen beslutar inom ramen för stadgarna. Väsentliga arbetsuppgifter förtydligas. Övriga arbetsuppgifter regleras i arbetsordningen som fastställs av förbundsstyrelsen. GS har firmateckningsrätt för den löpande förvaltningen.

GS är inte ledamot av förbundsstyrelsen men är föredragande och ges yttranderätt och förslagsrätt i förbundsstyrelsen och får rätt att anteckna avvikande mening till protokollet.

Kvalifikation – GS bör vara medlem i förbundet. Samma jävsregler gäller för generalsekreteraren som för styrelseledamot.

Tjänsteort – kansliet och GS ska vara belägna i Stockholm.

SVENSKA CELIAKIFÖRBUNDET

Aktivitetsgrupper införs. Dessa grupper skapas av förbundsstyrelsen, för viss verksamhet ute i landet där det inte finns någon styrelse som kan ta det ekonomiska ansvaret för att finansiera aktiviteter för medlemmarna. Kan även bildas i samverkan med en Celiakiförening. Aktivitetsgrupperna blir en del av Förbundet och är underställd förbundsstyrelsen. En aktivitetsgrupp är en grupp medlemmar som initierar, driver och genomför en eller flera aktiviteter för medlemmar. Aktiviteten finansieras av Förbundet efter beslut av förbundsstyrelsen. Syftet är att kunna ge medlemmar i områden som saknar en förening med styrelse möjligheter att ändå kunna bedriva medlemsaktiviteter.

REVISORER OCH GRANSKARE

Förbundets revisorer får en egen paragraf i stadgarna och kravet på revisorerna skärps, till att ha minst en auktoriserad eller godkänd revisor. Jävsregler införs för revisor. Revisorernas uppdrag förtydligas, till att granska både förvaltning och räkenskaper.

Särskild granskare införs. Förbundsstyrelsen har rätt att utse en granskare för en viss ansluten förening. Granskaren ska vara auktoriserad eller godkänd revisor. Bakgrunden är att förbundsstyrelsen observerat misstankar om misskötsamhet och att det förekommer oegentligheter i vissa läns- eller lokalföreningar, dessa behöver kunna utredas utan att ifrågasättas. Innan granskaren avlägger rapport ska berörd förenings styrelse ges möjlighet att yttra sig.

TVIST OCH ÄNDRINGAR AV STADGARNA

Twisteklausulen tas bort, då den inte tjänar något syfte. Förbundsstyrelsen företräder Förbundet och har därmed tolkningsföreträde gällande stadgarna. Förbundsstämman är överordnad och bestämmer över förbundsstyrelsen, Förbundsstämmans tolkning av stadgarna gäller därför över förbundsstyrelsens.

Stadgarna föreslås ändras genom ett beslut vid ett möte med 2/3 majoritet, av två förbundsstämmor, varav en ordinarie, med 2/3 majoritet vid båda förbundsstämmorna.

NYA NORMALSTADGAR FÖR ANSLUTNA CELIAKIFÖRENINGAR

Ett dokument med minimikrav, anpassade till de nya stadgarna. Inga ändringar utöver vad som följer av ovan.

Dokumenterat av förbundsordförande Britta Nilsson Lundmark 2017-01-08